

діяльністю. Наближення теорії до практики допоможе формуванню у студентів професійних навичок.

Організація семінарського заняття за методом аналізу конкретних ситуацій представляє собою заняття у виді імітації професійної діяльності і включає кілька етапів, зокрема:

- формулювання завдання (на основі реальних даних чи максимально наближених до реальності);
- аналіз студентами проблемної ситуації, що пропонується;
- розроблення заходів щодо розв'язання проблеми, що потребує вирішення;
- підведення підсумків здійсненої роботи шляхом обговорення і дискусій щодо прийнятих рішень проблеми;
- оцінювання студентів відповідно до внеску учасників у вирішення проблеми.

Застосування в навчальному процесі методу аналізу конкретних ситуацій для активізації навчальної діяльності дозволяє студентові пройти основні етапи засвоєння матеріалу — сприймання, осмислення, запам'ятовування, застосування. Отже, використання методу аналізу конкретних ситуацій є шляхом до розвитку творчих умінь студентів, саморозкриття особистості, вироблення навичок творчо мислити, формування спроможності поєднувати теоретичні знання з сьогоденними реаліями.

Слід зауважити, що за умови використання в навчальному процесі методу аналізу конкретних ситуацій не варто розглядати цей процес з точки зору активізації навчальної діяльності студентів. Активізація навчального процесу перш за все передбачає активізацію професорсько-викладацького складу до науково-дослідної діяльності та впровадження її результатів у навчальний процес.

*Білоус В. С., канд. істор. наук, професор,
кафедра політології та соціології*

СИНЕРГЕТИЧНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

В програмі інноваційного розвитку університету чітко визначено, що розбудова інноваційної системи організації освітньої діяльності має головною метою особистісне та професійне зростання студентів, формування їх компетенцій, які забезпечують конкурентну спроможність випускників в Україні та в світі.

На жаль, далеко не всі наші викладачі правильно розуміють саму сутність тренінгів. У науково-педагогічній літературі тренінг визначається як система інформаційно-методологічних та організаційно-методичних підходів і вправ, спрямованих на підвищення науково-теоретичної і практичної (фахової) підготовки та формування високих компетенцій студентів.

Виходячи з цього необхідно всім викладачам добре усвідомити, що будь-який тренінг — це певна ситуація, або ціла низка взаємопов'язаних ситуацій, у кожній з яких взаємодіють соціальні суб'єкти — студенти і викладачі. Зрозуміло, що кожен учасник конкретної навчально-методичної ситуації має свої власні, а також колективні потреби та інтереси, здібності і можливості. Викладач мусить правильно усвідомити і визначити саме ці потреби та інтереси, здібності і можливості, а зробити це можливо лише на основі використання сучасних інформаційних технологій.

Якраз тому сучасний викладач мусить добре знати і вміти використовувати закони і принципи синергетики, її методи.

Наприклад, викладач проводить підготовку інтелектуального тренінгу з проблем економічної політики. В процесі цієї підготовки він мусить уточнити, якщо вже знає рівень підготовки студентів групи, їх потреби та інтереси, здібності та можливості, а якщо не знає, тоді потрібно все це добре вивчити з використанням сучасних інформаційних технологій. Така поінформованість викладача дозволяє йому за активною участю студентів використовувати основний закон синергетики відповідність потреб та інтересів учасників тренінгу їх здібностям і можливостям, а також необхідні методи синергетичної освіти, скажімо, метод пробуджуючого навчання, який стимулює і самостимулює освіту, пробуджує прагнення до освіти, допомагає зрозуміти освіту як відкриття самого себе, забезпечує співробітництво з самим собою та з іншими людьми.

Або метод адаптивної модифікації, який забезпечує матричну передачу знань і практичних навичок, накопичених попередніми поколіннями, сучасною наукою і практикою та самим суб'єктом пізнання, тобто студентом, та інші методи, особливо кейс-метод, який базований на синергетичній методології і забезпечує правильне розуміння кожним студентом своїх власних потреб та інтересів, здібностей і можливостей у кожній конкретній тренінговій ситуації, а також правильне розуміння викладачем і студентами потреб та інтересів галузі життєдіяльності, до якої вони готуються, та всього українського суспільства.

Таким чином, ефективні тренінгові, дійсно інноваційні технології освітньо-виховного процесу можна здійснювати лише на основі пізнання й використання кожним викладачем синергетичної парадигми розвитку і пізнання, суті, законів, принципів і методів синергетичної освіти.

Література

1. Білоус В. С. Синергетика і самоорганізація в економічній діяльності. — К.: КНЕУ, 2007.
2. Князева Е. Н., Курдюмов С. П. Основания синергетики. — М.: Алетейя, 2002.
3. Хакен Г. Синергетика. — М., 1990.

Блудова Т. В., д-р екон. наук, професор,
кафедра вищої математики

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ ГРУПОВОЇ ДИСКУСІЇ З УРАХУВАННЯМ ПІДХОДІВ ІННОВАЦІЙНОГО МИСЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасний етап розвитку економічних наук характеризується широким використанням математичних моделей різної складності. Тому залишаються актуальними питання підвищення якості математичної освіти і формування математичної компетентності майбутніх економістів. Крім того, математична підготовка повинна мати чітко виражену прикладну спрямованість.

У зв'язку з цим, використання методів активного навчання — одна з можливостей підвищення ефективності освітнього процесу. Безумовно, це може бути забезпечено не тільки за рахунок збільшення об'єму самостійної роботи студентів, а й вибору найкращого способу організації практичного заняття; методів навчання, які спираються на інноваційне мислення студентів, активізацію їх пізнавальної діяльності, формування навиків самостійного ухвалення оптимальних рішень та їх реалізації.

Практичне заняття з вищої математики складатиметься з кількох взаємозв'язаних частин: перевірка теоретичного матеріалу, даного на лекції; набуття і закріплення практичних навиків розв'язання завдань; підсумковий контроль і оцінка щодо досягнення цілей представлених завдань. У зв'язку з цим слід застосовувати системний підхід: при підборі матеріалу для практичних занять